

OPLEIDEN VOOR HET MBO

Gesprekskaart voor lerarenopleiders

AANLEIDING

Met een afgeronde eerste- of tweedegraads lerarenopleiding voldoe je aan de bekwaamheidseisen om als docent in het mbo aan de slag te gaan. Daarom is het van belang dat er in de lerarenopleiding ook aandacht is voor het mbo. Deze gesprekskaart geeft inzicht in de onderwerpen die relevant zijn om mee te nemen in het opleiden van toekomstige mbo-docenten en doet een aantal concrete aanbevelingen.

Om zicht te krijgen op de belangrijkste onderscheidende onderwerpen in het opleiden van docenten voor het mbo, hebben de MBO Raad, de Vereniging Hogescholen, het ADEF (Algemeen Directeurenoverleg Educatieve Faculteiten) en het Platform Samen Opleiden & Professionaliseren de handen ineengeslagen. Vanuit de gezamenlijke agenda 'Meer Samen' is, in verschillende sessies met het werkveld (mbo en lerarenopleiders), opgehaald welke drie onderwerpen t.a.v. het mbo cruciaal zijn om in de opleidingen aan bod te laten komen. Dit zijn de volgende onderwerpen:

1. KENNIS VAN HET MBO

2. KENNIS DOELGROEP

3. DIVERSITEIT BEROEP

Deze onderwerpen helpen om het gesprek te voeren binnen de lerarenopleidingen, onderwijsregio's en partnerschappen Samen Opleiden. Hierbij kunnen de aanbevelingen hieronder helpen.

AANBEVELINGEN

Zoek de mbo-scholen in de regio op en wissel uit; versterk elkaar en leer elkaar kennen!

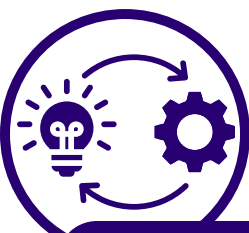

Gebruik terminologie van het mbo in het opleiden en begeleiden en in het curriculum. Maak het mbo zichtbaar.

Iedere opleider is mbo-ambassadeur! Betrek daarom ook lerarenopleiders die niet direct bij het mbo betrokken zijn (zoals bijvoorbeeld vakdidactici), zodat ook zij bekend raken met het mbo als sector.

Voer het gesprek met elkaar over de positie van het mbo in de lerarenopleidingen. Dit kunnen gesprekken zijn over het curriculum, maar ook over hoe elke individuele lerarenopleider aandacht besteedt aan het mbo.

Implementeer de genoemde onderwerpen in het curriculum van alle lerarenopleidingen. Op de achterkant van deze gesprekskaart staan deze nog verder toegelicht.

Deze onderwerpen geven tevens inzicht in wat er mogelijk nodig is op het gebied van professionalisering, bijvoorbeeld als onderdeel van de Beroepsregistratie Lerarenopleiders (BRLO).

OPLEIDEN VOOR HET MBO

Gesprekskaart voor lerarenopleiders

1

KENNIS VAN HET MBO

Voor docenten is het van belang om kennis te hebben over hoe het mbo in elkaar zit en wat het mbo anders maakt dan andere onderwijssectoren.

Denk hierbij aan kennis over de leerwegen, de kwalificatiestructuur en de (regionale) samenwerking met het bedrijfsleven.

Hierin is het goed om te weten wat de kaders zijn waar je als mbo-docent mee te maken krijgt en wie deze bepaalt (zowel landelijk als binnen de eigen organisatie). Het helpt mbo-docenten om een beeld te hebben van de stakeholders in en om een mbo-school. Intern kan gedacht worden aan het examenbureau, tweedelijnszorg en verschillende ondersteunende afdelingen. Extern gaat het bijvoorbeeld om de rollen en taken van de SBB, de MBO Raad, het ministerie van OCW, de gemeente, de beroepsverenigingen en de verschillende samenwerkingsverbanden in de regio.

2

KENNIS DOELGROEP

In het mbo krijgen docenten te maken met een diversiteit aan doelgroepen. De mbo-doelgroep is divers qua leeftijd, achtergrond, leerroute en -omgeving. Mbo-studenten kunnen, bijvoorbeeld, net van het vmbo komen en een BOL-opleiding volgen, of volwassenen zijn die naast hun BBL-opleiding een baan hebben. Of een student volgt een opleiding waarin de lessen in een authentieke omgeving van het werkveld plaatsvinden. Dat vraagt iets anders dan wanneer de student een opleiding volgt waarin diezelfde lessen in een klaslokaal gevolgd worden.

Daarnaast leiden mbo-docenten op voor de drievoudige kwalificatieplicht:

1. opleiden voor een vak
2. opleiden voor een vervolgopleiding
3. opleiden tot goed burgerschap

Het onderwijs en de docenten moeten dus flexibel zijn en zich aanpassen aan deze diversiteit, met ruimte voor maatwerk. Dit vraagt kennis van de verschillende doelgroepen en de vaardigheid om middels pedagogische en didactische differentiatie aan te kunnen sluiten op deze doelgroepen.

3

DIVERSITEIT BEROEP

Het is belangrijk dat er in het opleiden van mbo-docenten aandacht is voor de diversiteit van het beroep. Het beroepsbeeld mbo-docent geeft deze diversiteit weer. Hierin is te zien dat een mbo-docent niet alleen onderwijs verzorgt, maar bijvoorbeeld ook onderwijs ontwerpt, kwaliteitszorgcoördinator of bpv-begeleider is en onderzoek kan uitvoeren.

In het mbo werkt een docent in een team en dus niet in een vaksectie. De teamsamenstelling kan verschillen, maar is over het algemeen een mix van docenten, instructeurs en onderwijsondersteunend personeel. Daarnaast wordt in het mbo altijd samengewerkt met het werkveld om op die manier een optimale leeromgeving en -route voor de studenten te creëren.

Het mbo werkt met het professioneel statuut, waarin de professionele ruimte van onderwijsgevend is geborgd. Hierin staat o.a. omschreven welke beroeps- en gedragsnormen er zijn, welke autonomie en verantwoordelijkheid docenten en teams hebben en wat het belang van samenwerking is.

